

Lublin, dnia 11 marca 2024 r.

Pan
Paweł Januszek
Stowarzyszenie Głos Obywatelski
Powiatu Opolskiego

W odpowiedzi na Pana wystąpienie z dnia 23 lutego 2024 r. dotyczące uchwały Nr LXI/516/2024 Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim z dnia 19 stycznia 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków-ratowników ochotniczych straży pożarnych biorących udział w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Na wstępie należy podkreślić, że zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.) organy nadzoru mogą wkraczać w działalność gminy tylko w przypadkach określonych ustawami (art. 87). Stosowanie form ingerencji nadzorczej nieuregulowanych ustawą stanowi przekroczenie kompetencji nadzorczej przez organ nadzoru.

Ustawa o samorządzie gminnym szczegółowo wylicza rodzaje środków nadzoru stosowanych przez wojewodę.

Zgodnie z art. 91 ust. 1 ww. ustawy uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne; o nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Po upływie terminu, wskazanego w art. 91 ust. 1 organ nadzoru nie może we własnym zakresie stwierdzić nieważności uchwały lub zarządzenia organu gminy; w tym przypadku organ nadzoru może zaskarżyć uchwałę lub zarządzenie do sądu administracyjnego (art. 93 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym).

Działając na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym Wojewoda Lubelski zaskarżył uchwałę Nr LXI/516/2024 Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim z dnia 19 stycznia 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków-ratowników ochotniczych straży pożarnych biorących udział w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, wnosząc o stwierdzenie nieważności jej § 1 w brzmieniu: „*dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy Opole Lubelskie*”, § 1 pkt 2 w brzmieniu: „*organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę*” oraz § 2.

W wystąpieniu z dnia 23 stycznia 2024 r. podnosi Pan, że „*mamy wątpliwości, na jakiej podstawie organ władzy samorządowej w Gminie Opole Lubelskie ma wypłacać ekwiwalent strażakowi ratownikowi za działania nie wymienione w w/w*

uchwale, a o których jest mowa w art. 15 ust.1a ustawy o osp? Nadmienić należy, iż uchwała Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim tego nie precyzuje. Inne działania, tzn. wynikające z treści art.15 ust.1a. pkt 2, odnoszą się do art.3 pkt.7 ustawy o osp”.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 233), strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny.

W art. 15 ust. 1a ustawa stanowi, że ekwiwalent pieniężny otrzymują również:

- 1) kandydat na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1,
- 2) strażak ratownik OSP, który brał udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7

- stosownie do posiadanych przez gminę środków finansowych.

Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy (art. 15 ust. 2).

Przepis art. 15 ust. 1a ustawy o ochotniczych strażach pożarnych został dodany ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1560) i wszedł w życie z dniem 8 września 2023 r.

Z przepisu tego jednoznacznie wynika, że ekwiwalent dla kandydata na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy oraz strażaka ratownika OSP, który brał udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy tj. zabezpieczaniu obszaru chronionego właściwej jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej, określonego w powiatowym (miejskim) planie ratowniczym, nie jest obligatoryjny i przyznanie go jest uwarunkowane posiadaniem przez gminę wystarczających środków finansowych.

Na gruncie poprzednio obowiązującej regulacji art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 275), ekwiwalent przysługiwał członkom ochotniczej straży pożarnej uczestniczącym w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym. Objęci nim więc byli również kandydaci biorący udział w tego rodzaju szkoleniach.

Obecnie przepisy dają gminie możliwość przyznawania ekwiwalentu podmiotom wymienionym w art. 15 ust. 1a ustawy o ochronie przeciwpożarowej, nie nakładając jednak obowiązku jego przyznawania.

W piśmiennictwie prawniczym zauważono, że: *„Jeżeli gmina posiada środki finansowe na bieżące, regularne finansowanie kandydatom na strażaka ratownika OSP ekwiwalentu za udział w szkoleniu, powinna to usankcjonować poprzez przyjęcie odpowiedniego prawa miejscowego w gminie i na jego podstawie powinna wypłacać*

ekwiwalent dla kandydatów. Jeżeli jednak gmina nie posiada środków finansowych na taki cel, nie jest zasadne uchwalenie w prawie miejscowym ekwiwalentu dla kandydata” (Dariusz P. Kała, Czy gminy są zobowiązane do znowelizowania dotychczasowych uchwał i wskazania w uchwale kandydatów na strażaków ochotników jako podmiotów uprawnionych do ekwiwalentu? Wyd. LEX).

Tym samym brak wskazania w uchwale Nr LXI/516/2024 Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim ekwiwalentu dla podmiotów, o których mowa w art. 15 ust. 1a ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, nie stanowi naruszenia prawa.

Z upoważnienia Wojewody Lubelskiego

Cezary Widomski
Zastępca Dyrektora
Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli

/podpisano elektronicznie/

KLAUZULA INFORMACYJNA DOT. DANYCH OSOBOWYCH

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest **Wojewoda Lubelski**.

Wojewoda Lubelski wykonuje swoje zadania przy pomocy Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, ul. Spokojna 4, 20-914 Lublin.

W sprawie przetwarzania danych osobowych może Pani/Pan kontaktować się z Urzędem:

- listownie: ul. Spokojna 4, 20-914 Lublin;
- telefonicznie: 81 74 24 111;
- e-mailem: iod@lublin.uw.gov.pl.

Przetwarzamy Pani/Pana dane osobowe w celu rozpatrzenia złożonej skargi lub wniosku na podstawie *ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, z późn. zm.).

Pani/Pana dane osobowe przekazywane były osobom upoważnionym – pracownikom tut. Urzędu, którzy musieli mieć dostęp do danych w celu rozpatrzenia Pani/Pana skargi lub wniosku.

W przypadku jeśli Wojewoda Lubelski nie byłby organem właściwym do rozpatrzenia Pani/Pana skargi lub wniosku Pani/Pana dane osobowe mogły zostać przekazane, zgodnie z właściwością, do rozpatrzenia innym uprawnionym organom na podstawie przepisów prawa.

Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w tut. Urzędzie przez okres niezbędny do rozpatrzenia skargi lub wniosku oraz przez okres zgodny z kategorią archiwalną, wynikającą z *Jednolitego rzeczowego wykazu akt organów zespolonej administracji rządowej w województwie i urzędów obsługujących te organy*.

Ma Pani/Pan prawo dostępu do swoich danych oraz ich sprostowania. Ma Pani/Pan również prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych gdy uzna Pani/Pan, że przetwarzanie Pani/Pana danych narusza przepisy *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE danych osobowych* (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest konieczne do rozpatrzenia Pani/Pana skargi lub wniosku. Jeśli nie podałyby Pani/Pan swoich danych osobowych skarga lub wniosek nie zostałby rozpatrzony.

Potwierdzam zgodność wydruku z dokumentem wydanym w postaci elektronicznej:

Identyfikator dokumentu	4522180.10744244.11146910
Nazwa dokumentu	P. Januszek odpowiedź na skargę.pdf
Tytuł dokumentu	P. Januszek odpowiedź na skargę
Sygnatura dokumentu	PN-II.1410.18.2024
Data dokumentu	08.03.2024 12:33:24
Skrót dokumentu	11F9492D874D40D6B63BDC838CFD44E85CB 78DD7
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	08.03.2024
Sygnatariusz	Cezary Widomski; LUW
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.118.1.1.
Data wydruku:	11.03.2024 13:39:05
Autor wydruku:	Stelmasiewicz Emilia